

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Публічні фінанси»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Рік навчання 2, семестр 3, 4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 8

Мова викладання українська

Лектори курсу
Контактна інформація
лекторів (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Негода Юлія Володимирівна, Олійник Лариса Анатоліївна

negoda_y@nubip.edu.ua, Oliynik_Larisa@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3460>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Публічні фінанси» забезпечує теоретичну підготовку та набуття і закріплення практичних навичок щодо організації та функціонування бюджетної системи і бюджетної політики, методів та інструментів управління публічними фінансами, розвитку економічної та соціальної інфраструктури адміністративно-територіальних одиниць. Важливим при цьому є вивчення сутності бюджетних відносин і характеру їх впливу на суспільство, розкриття законів побудови і функціонування бюджетної системи, теоретичних засад системи державного фінансового регулювання в ринковій економіці.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Унікальні (спеціальні, фахові) компетентності:

СК14. Здатність складати та аналізувати стратегічні та програмні документи у сфері розвитку публічних фінансів.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
- ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.
- ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
- ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПР26. Застосовувати управлінські навички у процесі формування і використання бюджетних ресурсів, вміти формувати бюджетні програми та оцінювати їх ефективність.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1. «Економічний зміст та сутність публічних фінансів»				100
Тема 1. Сутність, призначення і роль публічних фінансів	1/1	Знати фінансову термінологію, вміти аналізувати бюджетне законодавство у сфері публічних фінансів та застосовувати його на практиці. Вміти характеризувати бюджет як основний фінансовий план держави. Вміти формувати та аналізувати основні документи, які використовуються на всіх стадіях бюджетного процесу (державного та місцевого). Виявляти причини, оцінювати наслідки виникнення дефіциту й шукати джерела його фінансування. Вміти характеризувати сучасний стан бюджетної системи України, виявляти проблеми її функціонування та знати тенденції її розвитку.	Здача практичних робіт. Написання тестів, есе. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в т.ч. в elearn)	<i>Розподіл балів за видами робіт відповідно до критеріїв оцінювання в eLearn.</i>
Тема 2. Бюджет як основний фінансовий план держави	1/1			
Тема 3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування	2/2			
Тема 4. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України	2/2			
Модуль 2. «Складові публічних фінансів»				100
Тема 5. Система доходів бюджету	4/4	Знати класифікацію доходів та видатків бюджету, вміти аналізувати склад доходів та видатків державного і місцевих бюджетів України, володіти навичками планування доходів та видатків бюджету держави. Знати види та причин функціонування соціальних позабюджетних фондів, їх класифікації, механізму функціонування та фінансування. Розуміти зміст поняття «державне підприємство», знати його ознаки; вміти характеризувати особливості їх функціонування.	Здача практичних робіт. Написання тестів, есе. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в т.ч. в elearn)	<i>Розподіл балів за видами робіт відповідно до критеріїв оцінювання в eLearn.</i>
Тема 6. Система видатків бюджету	4/4			
Тема 7. Соціальні позабюджетні фонди	4/4			
Тема 8. Фінанси державних підприємств	2/2			
Модуль 3. «Основні напрями видатків Державного бюджету»				100
Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу	4/4	Знати призначення та порядок планування видатків бюджетів та вміти здійснювати їх аналіз на економічну діяльність держави та	Здача практичних робіт. Написання	<i>Розподіл балів за видами робіт відповідно до</i>

Тема 10. Видатки бюджету на оборону та управління, економічну діяльність держави та науку	2/2	науку, соціальний захист населення і соціальну сферу, оборону, органи державної влади та місцевого самоврядування, обслуговування державного і місцевого боргу.	тестів, ессе. Розв'язок задач. Виконання самостійної роботи (в т.ч. в eLearn)	критеріїв оцінювання в eLearn.
Тема 11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу	2/2			
Всього за 3 семестр				70
Екзамен				30
Всього за семестр				100
4 семестр				
Модуль 4. «Організація місцевих фінансів, місцеві бюджети»				100
Тема 12. Сутність, складові та засади організації місцевих фінансів	2/2	знати: принципи організації і структуру місцевих бюджетів; порядок формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування; вміти аналізувати та планувати доходи і видатки місцевих бюджетів розуміти порядок формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування	Здача практичних робіт. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в eLearn). Розв'язок задач.	Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 13. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	2/2			
Тема 14. Формування дохідної бази місцевих бюджетів	4/4			
Тема 15. Система видатків місцевих бюджетів	4/4			
Модуль 5. «Бюджетний процес на місцевому рівні та бюджетне регулювання, фінансова діяльність підприємств місцевого господарства»				100
Тема 16. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання місцевих бюджетів	2/2	знати: цілі, завдання, порядок бюджетного регулювання на місцевому рівні; етапи формування і виконання місцевих бюджетів; вміти пояснювати закономірності у сфері фінансових відносин держави, місцевих органів влади, комунальних господарств та населення; аналізувати і планувати доходи і видатки підприємств житлово-комунального господарства; використовувати формульний підхід для визначення обсягу між-бюджетних трансфертів	Здача практичних робіт. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в eLearn). Розв'язок задач.	Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 17. Бюджетний процес на місцевому рівні	4/4			
Тема 18. Фінанси підприємств комунального господарства	2/2			
Тема 19. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу	2/2			
Модуль 6. «Фінансова політика та управління місцевими фінансами»				100
Тема 20. Фінансова політика місцевих органів влади	2/2	знати процес казначейського обслуговування місцевих бюджетів, систему виконавчих органів влади; вміти оцінювати ефективність використання бюджетних коштів на місцевому рівні.	Здача практичних робіт. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в eLearn). Розв'язок задач.	Виконання та задача практичних робіт і тестів в eLearn. Модульна тестова робота в eLearn. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 21. Управління місцевими фінансами в Україні	4/4			
Тема 22. Світовий досвід організації місцевих фінансів	2/2			
Всього за 4 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	зараховано
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
2. Бюджетна система: тенденції розвитку URL: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/2019-07-08-budget_book.pdf
3. Бюджетний кодекс України // Офіційний вісник України від 13.08.2010., № 59. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Бюджетний менеджмент: навч. посіб. І.М. Титарчук, Ю.В. Негода К.: НУБіП України, 2018. 312 с.
5. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
6. Олійник Л.А., Негода Ю.В. Місцеві фінанси: навч. посіб. К.: ЦП «Компринт», 2021. 425 с.
7. Податковий кодекс України. // Офіційний вісник України від 10.12.2010 р., № 92 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Всесвітня декларація місцевого самоврядування // Місцеве та регіональне самоврядування України URL: <https://sites.google.com/site/igroupteamsite/municipalne-pravo-ukraieni/vsesvitna-deklaracia-miscevogo-samovraduvanna-1985r>
9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 1997 р. URL: <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>
10. Електронна бібліотека НУБіП України URL: <https://nubip.edu.ua/node/17325>
11. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>.
12. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
13. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
14. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/130718>
15. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
16. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
17. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
18. Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL: <http://www.moz.gov.ua>.
19. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
20. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
21. Офіційний веб-сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://budget.rada.gov.ua/kombjudjet/control/uk/index>.
22. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
23. Офіційний веб-сайт Асоціації міст України [Електронний ресурс]. URL: <https://www.auc.org.ua/>
- 24.